

YOZGAT BOZOK ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ

İKTİSAT BÖLÜMÜ EKONOMETRİYE GİRİŞ I DERSİ ÖĞRETİM PLANI

Dersin Kodu	Dersin Adı	Yarıyıl	Dersin Türü (Z/S)	T+U+L (Saat/Hafta)	Kredi	AKTS	Eğitim Dili
IKT753.1	ÖDEMELER BİLANÇOSU ANALİZİ	5 & 7	S	3+0+0	3	5	Türkçe

DERS BİLGİLERİ

Dersin Katalog Tanımı (İçeriği)	Bu ders, genel olarak, aşağıdaki konuları içerir: - Dış ödemeler bilançosuna ilişkin temel tanım ve kavramlar, - Ödemeler bilançosunun ana hesap gruplarının incelenmesi ve bilançonun işleyişi, çeşitli dış denge kavramları, - Dış ödemeler bilançosu açıklarına yol açan başlıca nedenler, - Dış ödeme açıkları karşısında izlenebilecek temel politikalar, - Uluslararası yatırım pozisyonu, - Türkiye'nin dış ödemeler bilançosunda ve uluslararası yatırım pozisyonunda son yıllarda yaşanan başlıca gelişmeler, - Döviz kuru ve döviz piyasalarına dair temel konular, spot ve vadeli döviz işlemleri, döviz kuru değişimlerini açıklayan teorik yaklaşımlar, - Ödemeler bilançosunun denkleşmesine yönelik bazı teorik yaklaşımlar, - Dış ticaret politikaları ve iktisadi kalkınma, - Uluslararası mal, hizmet ve sermaye akımları.
Dersin Amacı	Bu dersin amacı, öğrencilerin, dış ödemeler bilançosu, uluslararası yatırım pozisyonu, döviz kuru, döviz piyasaları, ödemeler bilançosunun denkleşmesi ve dış ticaret politikalarının iktisadi kalkınmadaki rolü gibi konular hakkında temel bilgileri edinmelerini sağlamaktır.
Dersin Seviyesi	Lisans
Dersin Öğretim Dili	Türkçe
Öğretim Yöntemi	(X) Örgün ( ) Uzaktan ( ) Karma/Hibrit
Dersi Yürüten Öğretim Elemanları	Dr. Öğr. Üyesi Fatih ÇİFTÇİ
Dersin Ön Koşulu Ders(ler)i	
Dersin Öğrenme Çıktıları	1-Dış ödemeler bilançosuna dair temel tanım ve kavramları öğrenir, uluslararası yatırım pozisyonunu hakkında bilgi edinir. 2-Dış ödemeler bilançosunun temel hesap gruplarını yakından tanır ve hesap grupları arasındaki ilişkileri bilir, uluslararası mal, hizmet ve sermaye akımlarına ilişkin genel bilgi sahibi olur. 3-Dış dengenin neyi ifade ettiğini ve ekonomi açısından önemini kavrar, dış ticaret ve iktisadi kalkınma arasındaki ilişkileri öğrenir. 4-Dış ödemeler bilançosu ile uluslararası yatırım pozisyonu arasındaki farklılıkları tespit eder. 5-Döviz kuru ve döviz piyasalarına ilişkin temel konu ve kavramları anlar, spot ve vadeli döviz işlemlerini tanır, döviz kurunu açıklamaya yönelik yaklaşımlara dair genel bilgi sahibi olur. 6-Ödemeler bilançosunun denkleşmesine yönelik başlıca teorik yaklaşımları öğrenir.

DERS İÇERİĞİ		
Hafta	Teori	Uygulama/Laboratuvar
1	Dış ödemeler bilançosu: Temel tanım ve kavramlar, dış ödemeler bilançosunun ana hesap gruplarının tanıtılması	Konu anlatımı
2	Dış ödemeler bilançosunun ana ve tali hesap gruplarının incelenmesi, bilançonun işleyişi, çeşitli dış denge kavramları ve ödemeler bilançosu hesap grupları arasındaki ilişkiler	Konu anlatımı
3	Dış ödemeler bilançosu açıklarının başlıca nedenleri ve dış ödemeler bilançosu açıkları karşısında izlenebilecek temel politikalar	Konu anlatımı
4	Dış ödemeler bilançosunun sınırlılıkları, uluslararası yatırım pozisyonu, Türkiye'nin dış ödemeler bilançosunda ve uluslararası yatırım pozisyonunda son yıllarda yaşanan başlıca gelişmeler	Konu anlatımı
5	Döviz piyasası analizleri (1): Piyasanın işlemcileri, döviz talebi ve döviz arzı, döviz piyasasının fonksiyonları, döviz piyasasında yapılan işlemlerin türleri	Konu anlatımı
6	Döviz piyasası analizleri (2): Döviz kuru, döviz arbitrajı ve döviz spekülasyonu, perakende ve toptan döviz piyasaları, ulusal paranın konvertibilitesi, dış ödemeler bilançosu ve döviz piyasası ilişkileri	Konu anlatımı
7	Geleceğe yönelik döviz piyasası analizleri: TÜREV ürünler, döviz kuru riski, kur riskine karşı çeşitli korunma teknikleri	Konu anlatımı
8	Kur değişmelerini açıklamaya yönelik teorik yaklaşımlar: Dış ticaret akımları yaklaşımı, satınalma gücü paritesi yaklaşımı, parasalci yaklaşım ve portföy dengesi yaklaşımı	Konu anlatımı
9	Dış ödemeler bilançosunun denkleşmesi (1): Döviz kuru ve fiyat değişmesi mekanizmaları	Konu anlatımı
10	Dış ödemeler bilançosunun denkleşmesi (2):Ulusal gelir değişmeleri mekanizması	Konu anlatımı
11	Dış ödemeler bilançosunun denkleşmesi (3):Diğer denkleşme mekanizmaları	Konu anlatımı
12	Dış ticaret politikaları ve iktisadi gelişme	Konu anlatımı
13	Uluslararası para ve sermaye piyasaları	Konu anlatımı
14	Doğrudan yabancı sermaye yatırımları	Konu anlatımı
15	Final Sınavı	

Dersin Öğrenme Kaynakları

1. Seyidoğlu, H. (2015). Uluslararası İktisat: Teori, Politika ve Uygulama, (Geliştirilmiş 20. Baskı). İstanbul: Güzem Can Yayınları. (Temel Kaynak)
2. Seyidoğlu, H. (2016). Uluslararası Finans (Geliştirilmiş 6. Baskı). İstanbul: Güzem Can Yayınları.
3. Doğanlı, H. (2008). Uluslararası Finans (Genişletilmiş 2. Baskı). Adana: Karahan Kitabevi.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ

Dönem İçi Çalışma Etkinlikleri	Sayısı	Katkısı
Ödev		
Uygulama		
Forum / Tartışma Uygulaması	2	%10
Kısa Sınav (Quiz)	3	%90
Dönem İçi Çalışmaların Yarıyıl Başarıya Oranı (%)		%50
Finalin Başarıya Oranı (%)		%50
Toplam		%100

DERS İŞ YÜKÜ TABLOSU

Etkinlik	Toplam Hafta Sayısı	Süre (Haftalık Saat)	Toplam İş Yüğü
Teori	14	2,5	35
Uygulama	7	1	7
Forum/ Tartışma Uygulaması	2	2,5	5
Okuma	14	2	28
İnternet Taraması, Kütüphane Çalışması	14	1	14
Materyal Tasarlama, Uygulama	5	1	5
Rapor Hazırlama			
Sunu Hazırlama			
Sunum			
Final Sınavı	1	1	1
Final Sınavına Hazırlık	5	3	15
Diğer (Belirtiniz: Ara Sınavı Etkinlikleri İçin Bireysel Çalışma)	5	3	15
Toplam İş Yüğü			125
Toplam İş Yüğü / 25 (s)			125/25
Dersin AKTS Kredisi			5

Not: Dersin iş yükü tablosu öğretim elemanı tarafından ders özelinde belirlenecektir.

PROGRAM ÖĞRENME ÇIKTILARI KATKI DÜZEYLERİ

No	Program / Öğrenme Çıktıları	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6
1	İktisat bilimi ile ilgili temel kavramları, varsayımları, yöntemleri ve sorunları anlayabilme becerisi kazandırır.	4	4	5	5	5	5
2	Güncel ekonomik olayları kavrama, analiz etme ve yorumlayabilme becerisi kazandırır.	4	5	5	4	5	5
3	Piyasalardaki gelişmeleri anlayabilme ve analiz edebilmeyi sağlar.	4	4	4	4	4	4
4	Uluslararası iktisadi faaliyetleri iktisat teorileri çerçevesinde açıklayabilmeyi sağlar.	4	4	4	3	4	5
5	İktisat politikalarının etkilerini inceleyebilme ve uygulanan politikaları analiz edebilme yeteneği kazandırır.	4	3	4	4	4	4
6	Bir araştırmada uygulanması gereken aşamaları bilme ve bilimsel araştırma yapabilme imkânı sunar.						
7	Türkiye ekonomisi üzerine yorum yapabilme becerisi sunar.	4	4	4	4	4	3

8	Para, banka ve finansal sistemin temel ögeleri ve bu ögelerin işleyişlerini öğretir.	2	2	3	3	4	1
9	Bilgisayar sistemleri ile ilgili temel bilgileri öğrenme ve kullanabilme yeteneği kazandırır.						
10	Temel İngilizce yapıları öğrenebilme ve öğrendikleri dili günlük hayatta ve gelecekte iş yaşamında kullanabilme imkânı tanır.						
11	Yazılı ve sözlü anlatımda ana dilin doğru ve güzel kullanılmasını sağlar.						
12	Sayısal verilerle çalışabilme, istatistiksel veri analizi ile ilgili araçları kullanabilme becerisi kazandırır.	2	4	4	4	3	3
13	Muhasebe mantığı ve prensiplerini uygulama imkânı sunar.	4	4	3	3		
14	Ekonomik büyüme ve kalkınma teorileri çerçevesinde ülkelerin büyüme ve kalkınma faaliyetlerini yorumlayabilme becerisi sağlar.	1	1	4	2	3	3
15	Analitik düşünme, strateji oluşturma, sorun çözme ve doğru kararlar verebilme yeteneği sağlar.	2	3	4	2	1	3

ÖÇ: Öğrenme Çıktısı.

Katkı Düzeyi: (1) Çok düşük, (2) Düşük, (3) Orta, (4) Yüksek, (5) Çok yüksek.

Bozok